

FINSPÅNG

BILAGA 1

Uppföljning av Agenda 2030

Delårsrapport, tertial 2 per 220831

UTKAST, VERSION X, SEPTEMBER 2022

Ärendenummer: KS.2021.1280
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Beslutsdatum: 2022-10-26
Dokumentägare: Ann-Christin Ahl Vallgren

Innehåll

BILAGA 1 UPPFÖLJNING AV AGENDA 2030	3
Mål 1 Ingen fattigdom	3
Mål 2 Ingen hunger	5
Mål 3 God hälsa och välbefinnande	7
Mål 4 God utbildning för alla	9
Mål 5 Jämställdhet	12
Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla	15
Mål 7 Hållbar energi för alla	17
Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.....	19
Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	23
Mål 10 Minskad ojämlikhet	25
Mål 11 Hållbara städer och samhällen	27
Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion	29
Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna	31
Mål 14 Hav och marina resurser.....	33
Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.....	34
Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	35
Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap	38
Redovisning av indikatorer som uppdaterats i delårsbokslutet 220831	39

BILAGA 1 UPPFÖLJNING AV AGENDA 2030

Mål 1 Ingen fattigdom

För Finspång betyder målet att:

Kommunen motverkar fattigdomen i Finspång och bidrar därigenom till den enskilde individens förutsättningar att uppnå egen försörjning för att kunna leva ett liv med frihet, delaktighet, inflytande, god hälsa och trygghet.

Kommentar

Målet bedömdes vara delvis uppfyllt vid årsredovisningen av 2021. Detta då det endast var delvis uppfyllt att ge den enskilde förutsättningar att uppnå egen försörjning. Nya projekt riktade gentemot arbetslösa ungdomar och arbetslösa föräldrar förväntas öka måluppfyllelsen under 2022.

Under året har det nystartade projektet Unga Finspångsbor i arbete eller studier (UFAS) fortgått. Projektet syftar till för att få ungdomar som får försörjningsstöd i arbete eller studier. Under januari till och med juli 2022 har totalt 36 personer varit deltagare i projektet. Av de som slutat i projektet har 80 procent fått arbete eller börjat studera. Antalet individer som deltar i projektet är färre än vad som uppskattades från början. Detta beror på att färre unga söker ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Allt fler unga söker ekonomiskt bistånd i samband med föräldraledighet eller i väntan på att första lönen ska komma in. Dessa ungdomar blir då inte aktuella för att delta i projektet.

Ytterligare ett nytt projekt, 23 redo 23, kommer att starta under hösten. Projektet innebär att kommunen anställer föräldrar som har barn i förskole- och skolåldern och som får ekonomiskt bistånd. Under projektet kommer individerna få lön istället för ekonomiskt bistånd och projektet förväntas öka chanserna till arbete framöver. Målsättningen är att individerna ska få vikariat eller anställning inom Finspångs kommun eller börja studera.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) ger bistånd och insatser utifrån familjernas behov, enligt socialtjänstlagen. Eftersom det råder sekretess mellan försörjningsstöd och IFO kan inte IFO med automatik ha kännedom om en familj uppbär försörjningsstöd eller inte.

Under 2019 var andelen unga vuxna med ekonomiskt bistånd i Finspångs kommun 13,5 procent och under 2020 var motsvarande siffra 13,1 procent. Andelen personer med ekonomiskt bistånd och som står till arbetsmarknadens förfogande har ökat med två procentenheter mellan åren 2018 - 2020. Ett effektivt arbete pågår för att få personer i egna bostadskontrakt. Under året har bostadskontrakt via sektorn minskat i antal från 45 till 26 stycken. Socialsekreterare på försörjningsstödsenheten ser att allt fler av deras klienter går från bostadslöshet till egna kontrakt. Undersökning om antal pågår.

En av de avgörande faktorerna för att bli anställningsbar är att ha en genomförd gymnasieutbildning. Sektor utbildning ska via bland annat studie- och yrkesvägledning rusta elever att göra välgrundade val för sin framtid. För att skapa samverkan och en mer likvärdig studie- och yrkesvägledning så har nätverksträffar anordnats under läsåret för studie- och yrkesvägledare från alla skolformer. Kommunen organiserar så att ungdomar i gymnasiet åk 1 och 2 får möjlighet till feriejobb. Detta ger ungdomarna möjlighet att skapa nätverk och utveckla färdigheter med mål att öka anställningsbarheten. Under sommaren 2022 erbjöds totalt 185 feriejobb på olika arbetsplatser inom kommunens verksamhet.

Då fler elever på IM, Introduktionsprogrammet, går mot arbete i stället för studier har ett upplägg kring prova på-verksamhet införts och följts upp. Detta har skapat möjligheter för elever att utforska intressen och framtidsmöjligheter till egen försörjning. Kommunen ska verka för att vuxenutbildningen har en verksamhet som ökar ungdomars möjlighet att slutföra sin gymnasieutbildning. Här behövs fortfarande mer samverkan mellan berörda parter för att anpassa utbildningar efter ungdomars individuella behov.

När samhället digitaliseras och fler och fler tjänster flyttar in i olika digitala plattformar blir informationskunnighet ännu mer central. Om medborgare inte kan göra sina röster hörda, ta del av information och navigera i samhället uppstår utanförskap. För att motverka utanförskapet har Finspångs kommun tillgängliggjort datorer med internet som alla medborgare kan nyttja och få stöd kring. Datorerna finns på biblioteket i Finspångs centrum samt och kommunhusets reception. För att lära ut kunskap i ämnet har dator- och mobilkurs för äldre anordnats då digital kompetens är lika viktigt som att kunna läsa.

För många är digitala kontaktvägar förstahandsvalet. Därför ger Finspångs kommun information via webbplatser, e-tjänster, digital anslagstavla och sociala medier. Samtidigt finns det medborgare som inte kan eller vill nyttja digitala plattformar och de kan då ringa till kommunens växel för vidare hjälp inom kommunens verksamheter. Medborgare kan även besöka kommunhusets reception för att få stöd kring kommunens e-tjänster, blanketter eller få information utskrivet.

Inom skolan har digitaliseringens största fokus under första halvåret 2022, legat på arbetet med skolportalen SchoolSoft. Utbildningar gentemot förskolans personal och så kallade superusers i grundskolan har skett. Arbetet med skolportalen kommer att fortsätta höstterminen 2022 och in i 2023. Arbetet med att leasa skärmar till kommunens samtliga klassrum har intensifierats. Detta är ett sätt att öka likvärdigheten mellan kommunens skolor, öka skärmarnas funktionalitet och användningsgrad samt minska IT-stressen bland kommunens personal, för att i slutändan förbättra elevers och lärares lärandemiljöer. Målsättningen är att de första leasade skärmarna ska vara på plats i början av 2023.

Mål 2 Ingen hunger

För Finspång betyder målet att:

Kommunen ser till att mat som serveras i verksamheterna håller hög kvalitet med näringsrikt innehåll samt erbjuder och tar hänsyn till individuella och kulturella preferenser.

Kommentar

Målet bedöms som uppfyllt då kommunen i hög utsträckning säkerställer kvalitén på den lagade maten och tillhandahåller goda miljöer där maten serveras. Flera indikatorer mäts på helår och bedömningen av måloppfyllelsen är samma som för helåret 2021.

Finspångs kommun erbjuder god, vällagad och näringsriktig mat av hög kvalitet. Kommunen lägger stor vikt vid att livsmedel och processer är förenliga med högt ställda krav avseende hälsa, miljö och långsiktig resurshållning enligt Agenda 2030.

I Finspång och Sverige är det inte hunger, undernäring och svält som är de största utmaningarna. I stället är ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet de två stora riskfaktorerna för ohälsa och för tidig död.

Kosten i våra verksamheter är därför en mycket viktig faktor i vårt arbete att erbjuda goda förutsättningar för att främja hälsa och välbefinnande sett i ett livslångt perspektiv. Våra måltider, kost och livsmedel bör sättas in i ett större sammanhang som belyser påverkan på vår hälsa och vårt välbefinnande. Inom vård och omsorg görs exempelvis kontinuerligt riskbedömningar avseende undernäring och andra kostrelaterade riskfaktorer.

Kommunen har parallellt kombinerat ett tydligt decentraliserat ansvar för kostfrågor inom våra verksamheter med bred sektorsövergripande samordning och ett välfungerande centralt stöd till de enskilda enheterna. Kostgruppen (en tvärsektorieell arbetsgrupp) har reviderat rutiner och bevakat kost och nutritionsfrågor.

I våra verksamheter skall måltiden betraktas som en mötesplats som utöver smaklig spis även ska erbjuda glädje, social kontakt och en stunds avkoppling i vardagen. En förutsättning för att kunna uppskatta måltiden är att få avnjuta den i en lugn och trivsamt miljö, att maten är väl tillagad, upplagd och serveras på ett aptitligt sätt. Inom LSS och socialpsykologin har flera boenden exempelvis initierat "husmöten" för att i dialog med brukarna skapa trivsamma miljöer för måltider och social samvaro.

En annan central aspekt är att menyn är omväxlande och planeras utifrån olika målgruppers speciella behov och förutsättningar. Menyerna är omväxlande och planeras utifrån olika målgruppers speciella behov och förutsättningar. Verksamheten använder därför ett kostdatasystem för att näringsberäkna måltider och tillse att måltiderna följer satta riktlinjer.

Maten ska lagas från grunden av livsmedel med hög kvalitet. Hel- och halvfabrikat ska användas i så liten utsträckning som möjligt för att ha god kontroll på innehåll

och undvika onödiga tillsatser. Elever som äter lunch i grund- och gymnasieskolan erbjuds två rätter varav en är vegetarisk. Att kommunens verksamheter erbjuds varierande och näringsrika mellanmål och är restriktiva med försäljning och servering av sötsaker.

Finspång följer Livsmedelsverkets rekommendationer och den nationella livsmedelsstrategin. Svensk livsmedelsproduktion håller hög standard inom djurskydd och har EU:s lägsta antibiotikaanvändning men vi har också den lägsta självförsörjningsgraden av livsmedel inom EU. Sverige arbetar också såväl nationellt som internationellt med att minska användningen av antibiotika i djurhållningen.

Ett viktigt steg mot än mer klimatsmarta måltider är att vi minskar matsvinnet genom att välja råvaror som är säsonganpassade, ekologiska och möjliggör en minimering av matsvinnet. Strävan att vara klimatsmart gäller även vid val av tillagnings-, förvarings- och transportmetoder. Under slutet av 2021 inleddes en ny upphandlingsperiod med ett tydligt fokus på närproducerade och högkvalitativa livsmedel. Upphandlade produkter ska vara förenliga med en långsiktig resurshushållning enligt Agenda 2030 och Livsmedelsverkets rekommendationer.

Mål 3 God hälsa och välbefinnande

För Finspång betyder målet att:

Kommunen skapar förutsättningar för varje individ att ta ansvar för sin egen hälsa och att minska hälsoklyftor, säkerställer likvärdighet i hälso- och sjukvården samt främjar den psykiska hälsan.

Kommunen betraktar kultur och fritid som hälsofrämjande verktyg och minskar tröskeln till deltagande.

Kommentar

Flera insatser genomförs i verksamheterna när det gäller att skapa ett klimat som motverkar psykisk ohälsa. Samtliga sektorer ser att de når målbilden för det här bidraget utifrån gjorda insatser. Indikatorerna mäts på helår men bedömningen är att målet har förbättrats.

Inom skolan finns ett stort fokus på att arbeta med elevers delaktighet och möjlighet att påverka former för undervisningen. fortsätta att utveckla och förbättra möjligheterna för barn och elever att vara med och påverka formerna för undervisning. Förvaltningen arbetar aktivt med trivsel i och på skolgårdarna. I grundskolan har det genomförts en "rörelsesatsning" med målsättning att få piggare barn, färre konflikter samt lugnare och tryggare skolmiljö. Vid introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan arbetar pedagogerna med motivationshöjande insatser, bland annat med motiverande samtal där tydliga, utmanande och realistiska mål sätts men även andra insatser som exempelvis praktik.

Inom fritidsområdet är Camp Grosvad det enskilt viktigaste initiativet till att utjämna hälsoskillnader kopplat till socioekonomi. Under 2021 har förvaltningen representerats i ett projekt som syftar till att motverka segregation. Utifrån det projektet har vi nu kunskap och kännedom om de områden i Finspångs kommun som löper risk att utifrån segregation hamna i både ohälsa och isolation. Det är Urban Utveckling som leder projektet och de förväntas komma med en slutrapport under 2022 som ytterligare kommer ge förvaltningen underlag till fortsatt arbete.

Familjeteamet i sektor social omsorg har tillsammans med sektor utbildning utvecklat ett program riktat till familjer med barn som har hög frånvaro från skolan. Sektorn har utvecklat stödet till familjehemsplacerade barn. Ungdomshälsan har inlett ett samarbete med relationsvåldsteamet för att nå unga vuxna som lever i relationsvåld. Under våren har Ungdomshälsan haft en grupp med unga tjejer (18-25 år) och individ- och familjeomsorgen (IFO) har haft en barngrupp som är riktad till barn som lever i krångel. För att öka inflytande och trivsel har de flesta brukare inom LSS och socialpsykiatrien möjlighet till återkommande enskilda månadssamtal med sina kontaktmän att stämma av den enskildes mående.

Verksamhetspedagogerna stödjer i arbetet att kvalitetssäkra brukarnas genomförandeplaner för att på bästa sätt möta den enskildes behov.

Verksamheten Exitus (unga med missbruk och deras familjer) innefattar alla delar i ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak, spel) och allt stöd kopplat till missbruk och kriminalitet för unga, exempelvis ungdomsvård, kommer ges inom

verksamheten. Verksamheten förväntas göra det lättare att söka hjälp samt enklare att erbjuda hög kvalitet på insatserna. Förebyggande arbete bedrivs under riskhelger tillsammans med polisen, i syfte att motverka konsumtion av alkohol och droger samt kriminell aktivitet.

Inom sektor vård och omsorg fortsätter arbetet stärkt arbetssättet i kvalitetsregistret Senior alert, registret kommer att bidra till ett ökat fokus på preventiva åtgärder kopplat till bland annat fallskador och undernäring. Sektorn avser införa ett mer preventivt arbetssätt med hjälp av kvalitetsregistret senior alert och två utsedda utvecklingsledare har utsetts som driver arbetet framåt. Tidsplanen är dock något reviderad och arbetssättet förväntas vara infört och genomfört i samtliga verksamheter till tertiäl 2 år 2023. För att mäta om aktiviteten bidragit till att nå målet kommer antalet registreringar i senior alert följas samt indikatorerna för målet som handlar om fallskador och undernäring. Stödteam demensdrivs från årsskiftet som permanent verksamhet, den visar fortsatt på goda resultat och är ett stort stöd för brukare, medarbetare och närstående. Statistik och utvärdering i kvalitetsregistret BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens) görs vid helårsuppföljning. Ledningssystemet genomgår en transformation från att vara rutinstyrt till att bli mer processororienterat. Under första halvåret har sektorns kurator startat upp sitt arbete med syfte att minska och förebygga risken för psykisk ohälsa bland de äldre som bor vid kommunens särskilda boenden. Kuratorns fokusområden är att arbeta för att stärka välbefinnandet och den psykosociala hälsan samt öka tryggheten hos våra äldre. För att se hur insatsen bidrar till att skapa ett klimat som motverkar psykisk ohälsa, följs nyckeltalet i brukarbedömningen avseende "besvärar ofta av ensamhet". Vi ser 2022 års undersökning som ett utgångsläge då arbetet inte hunnit ge effekt, resultatet visade att 23 % av brukarna inom särskilt boende besvärar av ensamhet.

Mål 4 God utbildning för alla

För Finspång betyder målet att:

Kommunen säkrar en trygg, säker och kvalitativ skolgång och utbildning för alla barn, ungdomar och vuxna.

Kommunen främjar och utvecklar en bildningskultur samt stimulerar ambitionen att nå högre utbildning.

Kommentar

Uppfyllelsen av målet God utbildning för alla bedömdes vid årsredovisningen 2021 vara gult. Förvaltningen gör samma bedömning vid delårsredovisningen 2022.

Den enskilt viktigaste delen för att vi ska gå mot grönt är att betygsresultaten i årskurs 9 förbättras. Ett arbete benämnt "Utbildningsorten Finspång", har startats upp. Målet är att lyfta fram utbildning och göra den viktig för alla i Finspång. Alla ska komma så långt som möjligt på sin utbildningsresa.

Det finns ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbete som följs, och som numer är välkänt i hela organisationen. Det innehåller flera tillfällen där rektorer lyfter goda exempel, men även kan dela med sig av utmaningar de ställs inför. Grundskolan får till läsåret 22/23 reviderade kursplaner. Dessa har förstelärarna med sektorns hjälp ägnat våren åt att implementera på våra skolor. Arbetet med Skolverket/Karlstad universitet inom Samverkan bästa skola som genomförts under tre år på Nyhem F-6 och Grosvad har nu avslutats. Detta arbete har lett till utveckling hos huvudman och de båda skolorna, vilket kan läsas om i slutrapporterna. Ett liknande utvecklingsarbete kommer att starta upp i egen regi tillsammans med Karlstad universitet för resten av våra skolor och förskolor. Detta kommer att pågå under tre år. Under läsåret har vi fått tillgång till en ny lärplattform, Schoolsoft där skolorna kan kommunicera lättare med vårdnadshavare och elever, även gällande kunskapsutveckling.

Hela tiden tas steg mot ökad likvärdighet i våra skolor, genom att exempelvis ta fram övergripande dokument och rutiner så att inte skolor hanterar viktiga saker på olika sätt. På våra rektorsmöten diskuteras flitigt hur vi kan stötta förskolorna och skolorna med saker som är viktiga för likvärdigheten. Vi tror också att vårt framtida arbete med Karlstad universitet och alla skolor och förskolor som inte varit med i Samverkan bästa skola kommer leda till ökad likvärdighet. En översyn av skolornas lärmiljö som skolorna gör i samverkan med centrala barn och elevhälsan har startat, och kommer att pågå under en treårsperiod. En plan är framtagen för detta arbete att se över lärmiljöerna på alla våra skolor, vilket kommer att gynna olika individers och grupperns behov. Där används Specialpedagogiska skolmyndighetens kartläggningsmaterial för att få fram en handlingsplan. Alla skolor kommer att genomföra denna kartläggning, för att sedan kunna åtgärda det som visar sig behöva åtgärdas i lärmiljön.

Under årets första tre månader slutfördes arbetet med att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan. Arbetet skedde i samverkan med de fackliga organisationerna och framförallt Lärarnas samverkansråd. Utifrån det arbetet har en plan med prioriterade insatser och uppföljningar och revideringar sker

terminsvis. Insatserna förväntas leda till ökade möjligheter att rekrytera och behålla behöriga och kompetenta medarbetare, vilket i sin tur genererar en stabil organisation och bättre måluppfyllelse hos eleverna. De prioriterade insatserna berör följande områden: arbetsorganisation, arbetsmiljö, arbetstid/arbetsbelastning samt lönebildning.

I förskolan kommer rektorer och vissa utvalda pedagoger gå programmet Vägledande samspel (ICDP) som ett led i att stärka likvärdigheten gällande personalens förhållningssätt gentemot våra gemensamma barn. ICDP är ett samspelsprogram som syftar till att skapa och upprätthålla goda relationer mellan omsorgsgivare och barn. Programmet har som mål att främja de vuxnas psykosociala kompetens i samspelet med barnet, som ett led i att stimulera lärande och utveckling. Förskolans rektorer kommer dessutom att tillsammans med verksamhetschef jobba fram ett arbete för att stärka förskolans undervisning, både som begrepp och metod.

Under läsårets nätverksträffar för fritidshemmet har förvaltningen genomfört utbildningsinsatser inom temat pedagogiska lärmiljöer. Pedagogerna har haft möjlighet att förkovra sig i hur de kan utveckla kunskap om förutsättningar för lärande och hur det hänger samman med verksamhetens pedagogiska, sociala och fysiska miljöer.

Finspångs kommuns relation och samarbete med akademien har under flera år varit underutvecklad. Ett delmål inom Vision 30/35 uttrycker att Finspång 2035 ska ha en universitetsutbildning. Om detta ska ske så behöver relationer utvecklas av flera delar inom organisationen och frågan behöver vara mer prioriterad framåt i utveckling av samarbetet inom Tillväxt Finspång. Under våren tog Finspångs kommun, Tillväxt Finspång, Curt Nicolin gymnasiet, Gränges och Siemens ett antal steg för att tillsammans skapa en gemensam bild för hur Finspångs kommun och Finspångs näringsliv tillsammans behöver jobba för att uppnå detta. Tillsammans kommer vi att jobba fram ett antal aktiviteter som vi kommer att jobba med under hösten 2022. Detta kommer bland annat innebära konkreta möten mellan aktörerna på orten, Region Östergötland och Linköpings universitet.

Våra högskoleförberedande program på gymnasiet deltar varje år på SACO mässan, som även detta år var digital. Gymnasiet har även haft ett flertal besök från LiU och även från folkhögskolor, allt för att väcka intresset för fortsatt utbildning.

Ett gott exempel och ytterligare ett steg i rätt riktning är att Finspångs kommun genom kommundirektör ingår som representant i ett regionalt projekt som leds av Linköpings universitet och fokuserar på övergången till högre studier. Projektet är igång och just nu identifieras varje enskild kommuns utgångspunkt och åtgärder. Den första väldigt övergripande analysen gör gällande att Finspång har svaga övergångstal. Övergången sker också senare än de flesta andra Östgötska kommuner. Vi har också ett av Östergötlands minst jämlika övergångstal där tjejer överrepresenteras med 13%. Vi väntar just nu på underlag från Linköpings universitet men när vi kommer längre fram i arbetet kommer analys och förslag på åtgärder att presenteras för Kommunstyrelsen.

Kombinationsutbildningen inom kök har fortsatt och vi har även utökat med ytterligare en personal på industriutbildningen så att även den blir kombinerad. Valideringsprojektet i Östergötland har under våren jobbat i Norrköpings kommun och i höst ska vi delges deras erfarenheter och få veta hur projektet fortsätter. Validering inom yrkesutbildningar sker även på vuxenutbildningen i Finspång.

Ytterligare insatser som sektorn haft under året är att komplettera med fler förstelärartjänster (karriärtjänster). Den insatsen förväntas leda till stabilitet i organisationen, ökad utbildningskvalitet och bättre måluppfyllelse hos barnen/eleverna. I förstelärarnas uppdrag ingår kompetensutvecklingsinsatser i det dagliga arbetet, vilket också förväntas bidra till det livslånga lärandet och stärka den lärande organisationen både när det gäller kollegor och barn/elever.

Sektor utbildning ansvarar för att anordna prao, praktisk arbetslivsorientering. Målet med prao är att tillhandahålla meningsfull, ändamålsenlig och likvärdig prao. Eleverna erbjuds en variation av praoplatser, både hos privata och offentliga arbetsgivare. Variationen av praoplatser ska tidigt bidra till att lyfta fram olika yrkesmöjligheter som finns i Finspångs kommun. Under vårterminen 2022 var elever från åk 8 ute på prao i veckorna 17, 18 och 19, ca 102 elever från Nyhemsskolan och ca 88 elever från Grosvadskolan samt 4 elever från Grundsärskolan. Praosamordningen fungerade bra och i enkätsvar från elever visas att 70 - 78% var övervägande nöjda med sin prao. Omdömen från arbetsplatsen visar också att många har varit nöjda med sina prao-elever. Förutom egna elevers "hittade" praoplatser så innehöll platsbanken 128 platser.

Inom gymnasieskolan samt Vuxenutbildningen upprättats kontrakt, avtal om arbetsplatsförlagt lärande (APL) samt praktik mellan skola och arbetsplats för att skapa ett gemensamt ansvar gällande generella regler.

Mål 5 Jämställdhet

För Finspång betyder målet att:

I kommunens verksamheter ges män och kvinnor lika möjligheter till inflytande och påverkan över sitt eget arbete och sin arbetssituation. Vi bidrar till att utveckla fysiska miljöer och infrastruktur som främjar jämställdhet.

Kommentar

Måluppfyllelsen bedöms ligga i linje med den förväntade utvecklingen för året. Många av de insatser som har genomförts som bör leda till högre måluppfyllelse vid helåret 2022. Indikatorerna mäts på helår.

I kommunens verksamheter ges män och kvinnor lika möjligheter till inflytande och påverkan över sitt eget arbete och sin arbetssituation

De riktlinjer, strategi- och policydokument som Finspångs kommun har på en övergripande nivå bedöms inte påverka kvinnor och män olika. Det gäller även de förmåner som erbjuds med undantag av möjligheten att genomföra vissa insatser på arbetstid. Rekommenderade nationella screeningprogram från Socialstyrelsen, mammografi och cytologprov får göras på arbetstid. Det finns inte några rekommenderade nationella screeningprogram för män och därmed inte någon liknande förmån.

Avtal följs när det gäller arbetstider och anställningsvillkor. Arbetstider och villkor är inte kopplade till kön utan den tjänst, kompetens och erfarenhet medarbetaren har. Vid löneöversyn används framtaget material för resultat och utvecklingssamtal. Materialet bedöms vara könsneutralt.

Vid nyanställning används kompetensbaserad rekrytering och hänsyn till kön tas inte vid urval. Det framgår i kommunens rekryteringsannonser att kommunen som arbetsgivare eftersträvar en personalsammansättning som speglar mångfalden i Finspångs kommun (som geografiskt område). Lönesättningen vid nyanställning baseras på lönenivå för gruppen, erfarenhet, utbildning och marknadsmässiga faktorer som t ex konkurrensutsatthet. Faktorer som kön, etnicitet etcetera har ingen inverkan på lönesättningen, arbetsvillkor eller arbetstider. Lönekartläggning görs årligen för att säkerställa jämställda löner i kommunen.

Det pågår ett arbete i verksamheterna att utöka grundbemanningen med fler tillsvidareanställda och färre visstidsanställda för att ge bättre villkor för medarbetarna. Heltid som norm ger bättre förutsättningar för kommunens medarbetare att kunna försörja sig på en tjänst och också få bättre förutsättningar framåt.

Inom kommunkoncernen finns per den 31 juli 108 chefsområden, 16 av dessa är mansdominerade (mer än 60 procent av personalstyrkan är män). Inom kommunen finns för närvarande 93 chefsområden, 6 av dessa är mansdominerade och inom bolagen finns det för närvarande 15 chefsområden, 10 av dessa är mansdominerade.

Snittet när det gäller antalet medarbetare per chef är 22,2 stycken i kommunen (en minskning från 2021) och 7 i bolagen. I kvinnodominerade yrken i kommunen är antalet medarbetare 23,5 i snitt (en ökning sedan 2021) och i mansdominerade 13,3 (en minskning sedan 2021) i snitt. I bolagen är antalet medarbetare oavsett mans- eller kvinnodominerade yrken under 10 medarbetare per chef.

Sektorerna arbetar på olika sätt för att möjliggöra ett närvarande ledarskap. Inom sektor vård och omsorg har mål satts att cheferna inte ska ha mer än 30 medarbetare. Nuläget i sektor är att 10 av 23 områden har fler än 30 medarbetare, en utökning med två chefer kommer att ske och ytterligare insatser planeras. Tydlig målsättning och insatser för övriga sektorer och enheter behöver tas fram framåt om förändring ska ske.

På en övergripande nivå har en reviderad modell för bidrag till kultur- och fritidsföreningar reviderats och fastställts av kommunfullmäktige. Den reviderade modellen utgör en tydlig riktning mot ett ökat bidrag för tjejer i föreningslivet som stort

Vi bidrar till att utveckla fysiska miljöer och infrastruktur som främjar jämställdhet

Utifrån politikens representativitet ansvarar förvaltningen för det praktiska kring möten genom teknisk hjälp. Sammanträdestider planeras in på tider och platser som möjliggör största möjliga deltagande från de förtroendevalda.

Flera åtgärder har genomförts och påbörjats för att fortsätta utveckla den fysiska miljön och infrastrukturen för att skapa mer jämställda förhållanden. Satsningar på gång- och cykelvägar, trafiksäkerhet samt kollektivtrafikåtgärder bidrar till mer jämställda förhållanden då dessa kan nyttjas av alla.

Inom ramen för det brottsförebyggande arbetet pågår en planering för genomförande av en trygghetsvandring under hösten i något av bostadsområdena Nyhem eller Dunderbacken.

Inom individ- och familjeomsorgen (IFO) har fokus varit på barnen samt barns delaktighet gällande handläggning och insatser vilket ger en mer rättssäker biståndsbedömning. IFO har fortsatt att utveckla arbetet enligt Signs of safety (SofS). Metoden underlättar en jämställd biståndsbedömning och de flesta verktyg som finns inom metoden används.

Inom LSS och socialpsykiatri sker biståndsbedömningen utifrån metoden Individens behov i centrum (IBIC). Metoden baseras på den enskildes faktiska behov och följer en tydligt strukturerad handlägningsprocess. Metoden säkerställer en jämställd och likvärdig biståndsbedömning. Att få IBIC som grund för utredningar har också varit fortsatt fokus på myndighetskontoret inom vård och omsorg. Rutiner och arbetssätt förändras och justeras efter behov. Metodmöten genomförs för diskussion och lärande i handläggargruppen

Inom social omsorg har en genomlysning av arbetsmarknadsinsatser genomförts. I genomlysningen framkom att arbetsmarknadsenheten hade flest platser mot traditionellt manliga yrken. Genom ny verksamhet, Återbruket breddas variationen av arbetsplatser. Socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd granskar, mäter och följer upp att insatser inte snedfördelas utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Under året har sammanlagt 35 personer beviljats insats från relationsvåldsteamet. Av dessa är majoriteten våldsutsatta kvinnor och några deltagare är våldsutsatta män och våldsutövande män. Insatserna ges både i form av gruppverksamhet och enskilt stöd. Relationsvåldsteamet har arrangerat tre grundutbildningar kring våld i nära relation, två interna och en extern utbildning. Relationsvåldsteamet har lämnat information till elever på en gymnasieskola i Finspång samt till utrikesfödda som deltog i studiefrämjandets verksamhet. Under våren har relationsvåldsteamet haft samverkansmöten med vuxenhandläggarna på individ- och familjeomsorgen samt med den lokala polisen.

Vård och omsorg har varit delaktig i EST-arbetet (effektiv samordnade för ökad trygghet). Generellt har sektorn en trygg och säker miljö för såväl brukare som medarbetare inom verksamheterna. Inom hemtjänsten har dock enstaka fall av stöld skett. Verksamheten arbetar och kommer fortsätta arbeta proaktivt i samarbete med polisen i syfte att minimera risken för framtida händelser. En av sektorns boendeenheter har varit belastad med återkommande oönskade besök. Rutiner och handlingsplaner har fått reviderats och väktare har funnits tillgängliga för att skapa trygghet.

Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla

För Finspång betyder målet att:

Kommunen ser vatten som en livsnödvändig resurs.

Kommunen arbetar med ett kretsloppstänkande kring hela vattenkedjan, alltifrån dricksvattentäkt, avloppshantering, omhändertagande av dagvatten samt vattnets betydelse för djurhållning och rekreation.

Kommentar

Med anledning av det aktiva arbetet för att förbättra alla delar i vattenkedjan och de resultat vi uppnått görs bedömningen att Finspång ligger mycket väl till för att uppfylla målet om rent vatten och sanitet för alla kommunens invånare. Målbedömningen är samma som för helåret 2021 och indikatorer mäts på helår.

Kommunen arbetar aktivt med vatten- och avloppsfrågor (VA) för bebyggelsegrupper där kommunalt VA saknas. Arbetet utgår från VA-planen som antagits av kommunfullmäktige och samordnas i en förvaltningsövergripande VA-grupp där Finspångs tekniska verk ingår. I VA-planen har områden som ska ha VA-försörjning i kommunal regi enligt lagen om allmänna vattentjänster identifierats och prioriterats.

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige om utbyggnad av kommunalt VA för tre bebyggelsegrupper. Prästköp, Sunda-Högsätter och Bränntorp. Utökning av det kommunala verksamhetsområdet innebär att närmare 400 fastigheter med äldre enskilda anläggningar får en långsiktigt trygg och hållbar VA-försörjning. För Prästköp pågår projektering och utbyggnaden påbörjas under 2022. För Sunda-Högsätter påbörjas utbyggnaden 2023 och för Bränntorp 2024.

En översyn av bebyggelse med enskilt VA intill befintliga verksamhetsområden pågår. De områden som prioriterats högst finns i Rejmyre, Butbro och Grytgöl. Framskrivning av utökat verksamhetsområde i Rejmyre kommer att ske under hösten.

Samverkan med andra kommuner har blivit en allt viktigare del av arbetet med långsiktig vattenförsörjning samt VA-försörjning i områden nära kommungränsen. Finspångs tekniska verk samverkar med Norrköping, Söderköping och Valdemarsvik kring VA-frågor. Utredning pågår kring gemensam vattenförsörjning med Nodra i Norrköping. Det har även startats upp en samverkan i regionen kring framtida gemensam vattenförsörjning. Samverkan pågår också med Nodra och Sörmlands Vatten kring VA-försörjning i områden i närhet av kommungränsen. Verksamhetsområde Bränntorp och Sunda-Högsätter kommer att få leverans av vatten och avlopp via överföringsledning från Sörmland Vatten. En utredning om VA-försörjning i stråket Vistinge-Svärtinge tillsammans med Nodra förväntas komma igång under hösten.

Kommunernas VA-huvudmän i länet träffas regelbundet för att skapa och dela en gemensam lägesbild över risken för vattenbrist 2022. Grundvattennivåerna i länet är under normalt. I kommunen mäts vattennivån i grundvattentäkterna löpande, där uppvisar Grytgöl problem med tillgång och kvalitet. Ingen indikation på vattenbrist i

kommunens övriga grundvattentäkter. För att säkra vattentillgången i Grytgöl kommer en ledning med vatten från Finspång anläggas från Ljusfallshammar till Grytgöl, med planerad byggstart i början av 2023.

Kommunen medverkar vid framtagande av nytt vattenskyddsområde för Lyttersta, Vingåkers kommun. Vattenskyddsområdet ligger delvis inom Finspångs kommun.

Kommunen ser vattnet som en livsnödvändig resurs och arbetar aktivt inom organisationen för att optimera verksamheter och processer för att inte slösa med vatten. Finspångs tekniska verk genomför upprustning av verk för effektivare produktion av vatten. Ett arbete som intensifierats är aktiv läcksökning, lagning och förnyelse av ledningsnätet för vatten. Fortlöpande kontroll av vattenförbrukningen sker i de flesta av kommunens fastigheter. Vid avvikande förbrukning sker kontroll med efterföljande åtgärd.

Bland indikatorer för anmärkningar på vatten eller läckage i ledningsnät syns inga tydliga avvikelser kopplat till specifika händelser under perioden. De definitiva jämförelsetalen kommer ses först vid uppföljning för helår 2022.

Det proaktiva arbetet är viktigt när det gäller att skapa medvetenhet om vattnet som en livsnödvändig resurs och hur förbrukning av vatten och användning av avloppssystem hör samman med det. Finspångs tekniska verk arbetar aktivt med information inom många områden och genom olika kanaler, bland annat på hemsida och på sociala medier, genom olika typer av inlägg. Viktiga informationsområden är vad man får och inte får spola ner i avloppssystemet samt tips och råd för en effektiv vattenanvändning samt sparsamhet när det närmar sig vattenbrist.

Bygg- och miljöenheten bidrar genom att fungera som rådgivande i frågor kopplade till vattnets betydelse och användning. Uppföljning kring att bästa möjliga teknik används, minimerad vattenåtgång samt diskussion kring vikten av att bibehålla och på sikt vid behov förbättra vattenkvaliteten genom lämpliga åtgärder utförs även vid tillsyn. Tillsynsarbetet har legat i fas med aktuell tillsynsplan.

Mål 7 Hållbar energi för alla

För Finspång betyder målet att:

Kommunen ställer om till förnybar energiförsörjning och fokuserar på energieffektiviseringen inom befintlig infrastruktur.

Kommentar

Måluppfyllelsen bedöms vara samma som för helåret 2021. Andelen egenproducerad solel ökar liksom andelen fossilfria fordon. Indikatorerna mäts på helår.

Uppföljning av nuvarande energiplan (2015-2018) godtogs av kommunstyrelsen i maj 2022. Måluppföljning och genomförande av åtgärder visade på blandade resultat. Uppföljningen kommer att utgöra ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet med en ny klimat- och energistrategi.

Ett av målen i energiplanen är att vara en fossilfri kommunkoncern år 2025 och omfattar följande fyra delar:

att fossil olja inte används för fjärrvärmeproduktion (2020)

att all el som används inom kommunkoncernens verksamheter är fossilfri

att inga fossila drivmedel används i koncernens ägda och leasade fordon

att inga fossila bränslen används för uppvärmning i lokaler, anläggningar eller bostäder som ägs inom kommunkoncernen

Uppföljningen visar att punkt 1, 2 och 4 uppfylls. När det gäller punkt 3 och övergång till förnybara drivmedel, låg andelen år 2019 på 20 procent och har sedan ökat kraftigt till att ligga på 50 procent år 2021. Ökningen är till stor del ett resultat av att både kommunorganisationen och FTV tankar dieselfordon med HVO i stor utsträckning. Bedömningen i uppföljningen är att det fortfarande finns möjlighet att nå målet om rätt val av fordon görs vid byten av fordon närmaste åren.

Under året har ett solelsprogram som omfattar hela kommunkoncernen beslutats av kommunfullmäktige. Syftet är att bidra till en ökad installation av solceller för att uppnå högre andel förnybar och egenproducerad el. Programmet anger som övergripande mål att produktionen av solel senast 2026 ska motsvara 5 procent av kommunkoncernens totala energiförbrukning och 10 procent senast 2031. Egenproducerade solel för hela kommunkoncernen 2021 var ca 1,1 procent.

Målet ska uppnås genom att solceller installeras på alla nya byggnader och på befintliga fastigheter, där det är lämpligt. Även markbaserade anläggningar för solel ska främjas. Utifrån programmet ska kommunorganisationen och koncernens bolag ta fram detaljerade planer som redovisa hur målen kommer att uppnås.

Kommunen och Vallonbygden beaktar och utreder installation av solceller vid alla nybyggnationer. Byggnation av Lotorps förskola pågår, där kommer en solcellsanläggning installeras som beräknas producera 16 MWh. Även vid ombyggnationen av Hällestadsgården kommer solceller installeras. Solceller

F I N S P Å N G

kommer att installeras vid Vallonbygdens nyproduktionen av hyresrätter med 24 lägenheter i Lotorp. Fastighetsenheten har genomfört en inventering av vissa större fastigheter för att bedöma om det är lämpligt att placera solceller på befintliga tak. Resultatet visar på svårigheter även där solläget är gynnsamt då möjligheterna begränsas av takens konstruktion och skick.

Ett strategiskt arbete kopplat till energirådgivning pågår. Föreläsningar, hembesök och informationsskrifter erbjuds till såväl näringsliv som privatpersoner. Strateg- och rådgivningspersonal deltar i flera olika regionala nätverk för klimat- och energifrågor. Kommunen är även medlemmar i klimatkommunerna och genom detta har ett nätverk av kommuner i hela landet som jobbar aktivt med dessa frågor.

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

För Finspång betyder målet att:

Kommunen är en attraktiv arbetsgivare för nuvarande personal och blivande medarbetare. Vi har beredskap för att möta behovet av kompetens i vår egen organisation.

Kommentar

Måluppfyllelsen bedöms vara i linje med förväntad utveckling för året och innebär samma bedömning som för helåret 2021. För många av de genomförda insatserna har vi ännu inte sett effekter men vi räknar med att dessa ska leda till en större måluppfyllelse framöver. De flesta indikatorerna mäts på helår.

Anständiga arbetsvillkor

Samtliga verksamheter arbetar för en god arbetsmiljö bland annat har nytt systemstöd införts med nya mallar och rutiner. Arbetsmiljöutbildningar erbjuds chefer, ombud, politiker, kommunensledningsgrupp och arbetsledare. Särskild utbildning och information har tagits fram när det gäller arbetsskador och tillbud för att öka rapportvilligheten. Inom vård och omsorg har ett förflyttningsteam skapats.

Verksamheterna arbetar, i samverkan med medarbetare och de fackliga organisationerna, med riskbedömningar och åtgärder för att minska riskerna. Regelbundna uppföljningar sker individuellt, på arbetsplatsträffar och i samverkan.

Utifrån resultat från 2021 års medarbetarenkät har verksamheterna analyserat sina värden och tagit fram handlingsplaner för att antingen bibehålla eller förbättra sina resultat. Trots aktivt arbete med arbetsmiljön har situationen varit ansträngd inom flera verksamheter på grund av sjukfrånvaro. Bemanningsfrågan är en stor utmaning inom flera verksamheter. Arbetsmiljön påverkas negativt av att det råder brist på personal och våra medarbetare har arbetat mer- och övertid för att upprätthålla verksamheten. Några chefer har haft dubbla områden under vissa perioder. Sektor vård och omsorg har anställt en resurschef för att stödja ordinarie chefer vid hög arbetsbelastning.

Andelen heltidsarbetare har ökat de senaste åren. 2021 hade Finspång något högre andel medarbetare som arbetade heltid än övriga kommuner (70 procent jämfört med 68 procent). Finspång hade också en högre andel medarbetare som har en heltidsanställning i grunden jämfört med riket (87 procent jämfört med 79 procent), uppdaterad statistik för 2022 finns inte.

Ambitionen är att alla tillsvidareanställningarna ska vara heltid. Sektor social omsorg och vård och omsorg erbjuder heltid vid nyanställningar förutom vid rekrytering av personlig assistans där medarbetare rekryteras utifrån faktiskt behov i timmar kopplat till den enskildes beslut. Inom social omsorg har tillsvidareanställda erbjudits heltidsanställning men kan själva ha valt att arbeta lägre procent. Att erbjuda redan tillsvidareanställda heltid är ett kommande arbete inom vård och omsorg. I arbetet behöver hänsyn tas till ekonomi och gällande lagstiftning avseende arbetstidsförläggning. Samarbete mellan enheter och

samnyttjande av resurser blir en väg fram i arbetet. Sektor samhällsbyggnad prövar möjligheten till heltid vid återbesättning och nyrekrytering liksom att tillgodose önskemål om heltid hos deltidsanställda.

Inom sektor utbildning och ledningsstaben är andelen heltidsanställningar fortsatt hög. I sektor utbildning är det språkenheten som har lägre andel heltidsanställningar än sektorn totalt. Detta beror på att tjänsterna på enheten anpassas utifrån behov kopplat till det språk medarbetarna undervisar eller stödjer eleverna i. Beställda långtidsvikariat görs inte på heltid utan efter faktiskt behov.

Uppföljning av nu gällande heltidsplaner och förslag på fortsatt arbete kommer att tas fram. Projektgruppen för optimerad bemanning där även frågor som sambemanning, minskade övertidskostnader och minskad timvikarieandelen finns med tydliggör och informerar också om frågan kring heltid.

Arbete med kompetensförsörjning och kontinuerlig kompetensutveckling sker inom samtliga sektorer. Inom sektor social omsorg finns en kompetensgrupp som arbetar med att ta fram utbildningar och föreläsningar till personal. Satsning har också gjorts på verksamhetspedagoger samt en arbetskonsultent för att stötta enhetschefer och medarbetare i kontinuerlig kompetensutveckling. De sektorer som inte redan har en fastställd personal- och kompetensförsörjning kopplad till den övergripande planen, kommer att fastställa ny plan under 2022.

Inventering av villkor och förmåner i jämförelse övriga kommuner i Östergötland är genomförd och kommunens villkor och förmåner är goda. Under 2022 har friskvårdsbidraget höjts.

Målet för sjukfrånvaron är 5 procent. Coronapandemins effekter under de senaste åren medför svårigheter att analysera sjukstatistiken. Under 2021 minskade sjukfrånvaron totalt men låg på en fortsatt hög nivå (7,5 procent). Ingen av sektorerna uppnådde målet på 5 procent 2021. Kvinnor hade högre sjukfrånvaro än män (8,1 jämfört med 5,2).

Per den 31 juli 2022 har alla sektorer förutom sektor samhällsbyggnad högre sjukfrånvaro än under motsvarande period 2021. För Finspångs kommun är den totala sjukfrånvaron 7,6 procent, 8,3 procent för kvinnor och 4,8 procent för män. Sektor samhällsbyggnad har en sjukfrånvaro på 5,1 procent, i övrigt uppnår ingen av sektorerna målet på 5 procent. Männerna totalt och i sektorerna samhällsbyggnad och utbildning har en sjukfrånvaro som understiger 5 procent. Koncernens totala sjukfrånvaro är 7,4 procent, 8,3 procent för kvinnorna och 4,5 procent för männen. Finspångs tekniska verk och Vallonbygden är de bolag som uppnår målet.

Ekonomisk tillväxt

Arbetet med en differentierad arbetsmarknad och flera nya företag och branscher drivs framåt genom fokus på etableringar och därmed fler arbetstillfällen. Det sker också genom Tillväxt Finspångs arbete med att göra Finspångs kommun till en ännu mer attraktiv ort att driva företag på. Entreprenörskap och företagande främjas genom att alla elever på högskoleförberedande program på Bergska och Bildningen arbetar med UF företag.

Det finns slutförda och även pågående byggnationer. Mark har köpts på befintlig industrimark av etablerande företag/aktörer. Det finns en fortsatt stor brist på

verksamhetsmark men effektivering av ny översiktsplan skapar nya möjligheter. Visst detaljplanearbete är inlett för att tillskapa verksamhetsmark utifrån översiktsplanen men på sikt är den också otillräcklig och förvaltningen behöver, för att kunna uppnå visionen om 30/35 också köpa mark på en marknad som är ganska orörlig.

Nyföretagande och differentiering måste utgå från förutsättningarna och strukturen på orten. För att utveckla differentiering bör vi också se "vår" arbetsmarknad som en del av en större helhet av omkringliggande kommuner. Denna samverkan kan uppnås genom att bland annat jobba i sitt arbetsmarknadsområde vilket är större än ytan innanför kommungränsen. Den arbetsmarknaden är differentierad och innehåller många branscher. För att uppnå detta så bör Finspångs kommun jobba med sina strukturella styrkor och arbetstillfällen parallellt med att vi främjar ökad rörlighet för våra medborgare och arbetar för en bredare och större arbetsmarknad med omkringliggande kommuner. Detta arbete är inlett genom att kommunstyrelsen tagit beslut om att inledda samarbete med Norrköping, Söderköping och Valdemarsviks kommuner i det som kallas lokalt arbetsmarknadsområde Norrköping (LA-Norrköping). Arbetet går snabbt framåt. Förvaltningen återkommer till kommunstyrelsen med förslag på fortsatt arbete under hösten.

Resultaten kring olika servicemätningar mot näringslivet kommenteras under mål 9.

God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och längre tidsperspektiv. Ekonomin ska visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

Bedömningen på delår 2022 sätts på gul då alla sektorer inte har ett positivt resultat i det korta perspektivet. Om arbetet fortsätter med att effektivisera processer, effektiv bemanning, prioritera, omfördela så finns förutsättningar för god ekonomisk hushållning i det långa perspektivet. Bemanningsprojekt, inköpsorganisation med e-handel och fordonsamordning är några pågående projekt med mål att förbättra kvalitet på tjänster och samtidigt minska administrativa kostnader.

En förutsättning för att arbeta med god ekonomisk hushållning är utveckling och förbättring av kunskap om effektivitet, budget och uppföljning. Kunskaperna i sektorerna har ökats genom chefs- och administratörsutbildningar/träffar. Under våren har en expert inom redovisning utbildat alla administratörer i ekonomi.

Ett arbete med att skapa ett längre tidsperspektiv i planeringsförutsättningarna har påbörjats inom ledningsstaben. Förvaltningen inväntar beslut från riksdagen om lagförändringar avseende god ekonomisk hushållning.

Under våren 2022 har en tydlig struktur arbetats fram inom LSS-verksamheten för att följa utvecklingen av ej verkställda beslut. Detta för att underlätta planering av verkställighet och ge en kontinuerlig bild över läget. En genomlysning av arbetsmarknadsenheten görs för att undersöka om de arbetar på det mest effektiva sättet. Inom verksamhetsområdet pågår flera projekt som förväntas leda till bättre ekonomi på sikt.

FINSPÅNG

Den ekonomiska styrningen har ökat inom sektor utbildning och sektorns ledningsgrupp har ett gemensamt ansvar för sektorns totala ekonomi. Budgetuppföljningar sker med verksamhetscheferna kontinuerligt. Budget och ekonomiarbetet med uppföljningar presenteras som en helhet på månadsvisa chefsmöten. Det sker också en ökad samverkan mellan chefer och rektorer gällande personalplaneringen.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

För Finspång betyder målet att:

Kommunen säkrar en lokal infrastruktur som bidrar till ett starkt näringsliv. Vi säkerställer hållbara transporter inom organisationen, som kund och leverantör. Vi arbetar med nytänkande och ständiga förbättringar i våra verksamheter och tjänster. Vi arbetar resurseffektivt, aktivt och tillväxtorienterat för att utveckla och bredda våra verksamheter samt näringslivet i kommunen.

Kommentar

Bedömningen för delåret är att utvecklingen mot målet löper i linje med förväntningarna för perioden och att bedömningen kvarstår från helåret 2021 som gul. Samtliga indikatorer rapporteras på helår.

En av nycklarna till målets uppfyllelse nås genom ökad digitalisering och smidigare administrativa processer där verksamheterna arbetar aktivt med att utveckla servicen genom att förenkla och förtydliga kommunens tjänster för medborgare och företag.

Förväntningarna på den kommunala servicen ökar och förvaltningen behöver fortsätta att utveckla digitala tjänster, anpassa tider för att möta kommuninvånarnas behov och ha dialog med medborgarna för att säkerställa att den upplevda kvaliteten i våra verksamheter ökar. Många positiva exempel finns inom olika delar av verksamheten både inom externa och interna processer som förenklat och förhoppningsvis förbättrat servicen.

Användningen av välfärdsteknik ökar för varje år och framåt förväntas välfärdstekniken att spela en allt större roll. Nya innovativa arbetssätt är nödvändiga för att möta de demografiska utmaningar som omsorgen står inför, men också för att utveckla omsorgen och höja tjänsternas kvalitet. Vi står inför en framtid där människor behöver bli mer digitala och det digitala behöver bli mer mänskligt.

Tilltron till nya innovationer är stark och viljan att tänka nytt inom verksamheterna är stor. För det är i den dagliga verksamheten som digitaliseringens möjligheter finns. Det är genom ny teknik och nya innovationer som kommunens medarbetare kan användas mer effektivt. Genom nya produkter som skapar nytta och ökat välbefinnande för brukare så kan kommunens medarbetare öka den mänskliga närvaron och kvaliteten.

Specifika förbättringar i sektorerna är bland annat effektivare nyckel- och medicinhantering, digitala husdjur och upplevelser genom VR - "Virtual Reality" och en rad digitala ansökningsprocesser inom samtliga sektorer. Parallellt med införande utbildas förvaltningen och kompetensutvecklas. Vår stora utmaning framåt är att öka nyttjandegraden på tjänsterna och se till att tjänsterna och servicen effektiviserar våra interna flöden och processer.

Övergripande arbetar förvaltningen med flera stora projekt med målet att förbättra kvaliteten och minska den administrativa kostnaden. Exempel på projekt är bemanning, inköp och e-handel samt fordonsamordning. Utveckling av digitala tjänster, anpassade telefontider för att möta kommuninvånarnas behov, och förbättrad dialog med medborgarna och brukare är andra arbeten som pågår i samtliga sektorer.

Servicen till näringslivet ska vara fullgod för att skapa ett gott näringslivsklimat. Under augusti redovisades att Finspång går från plats 216 till 143 i årets SmåföretagarIndex som publiceras av Småföretagarnas Riksförbund. Indexet visar förutsättningarna för små och medelstora företag att verka i landets kommuner. Det bygger på nio olika dimensioner av företagande, som tillsammans ger en helhetsbild av de lokala förutsättningarna. Finspång ligger påtagligt bättre till än snittet i fem av dessa vilket är kapitalförsörjningen, skolsystemet och överlevnadsgraden bland nya företag. Finspångs kommuns resultat i Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet publiceras först under september.

Resultat i Insikt-mätningen, som görs av SKR, visar att vi behöver förbättra oss när det gäller den upplevda servicen, framför allt för myndighetsutövningen inom bygg och miljöområdet. Bygg- och miljöenheten arbetar aktivt med frågan och en handlingsplan har upprättats för att höja enhetens servicegrad. I beslutad tillsynsplan finns enhetsmål och aktiviteter i linje med myndighetsutvecklingsarbetet. Arbetet och uppföljning sker löpande. Flera aktiviteter har genomförts och kommer fortsätta att genomföras för att möta kommuninvånarna ute i fält. En e-tjänst för bygglov har lanserats.

Samhällsplaneringsenheten har kontinuerligt löpande dialog med näringslivet genom möten och träffar med olika verksamhetsutövare. Interna avstämningar sker regelbundet mellan planeringsavdelning och bygg- och miljö för att guida verksamhetsutövare rätt vid utveckling av verksamheten. Planeringsavdelningen har lanserat en e-tjänst för bokning av torgplatser.

Många aktiviteter har genomförts för att höja servicenivån gentemot näringslivet bland annat har ett möte med kommunens krögare genomförts. Aktivt förarbete med platsbesök hos krögare skedde innan för att öka engagemanget och närvaron. Ansvarig för tobakstillstånd kommer att delta i handelsmöte arrangerat av Tillväxt Finspång för att träffa företagare som säljer tobak.

Verksamheten inom Tillväxt Finspång har efter pandemin kommit igång på ett bra sätt då utlovade nätverk kring bland annat handel, besöksnäring och kompetensförsörjning kunde startas upp och formeras. Deltagandet från näringslivet har under våren varit lågt i vissa av nätverken men där förvaltningen efterfrågats så har vi alltid varit välrepresenterade.

Det finns förutom detta flera andra forum att jobba med mötesplatser mellan näringsliv och kommun och under våren genomfördes bland annat ett företagssafari för kommunstyrelsen tillsammans med organisationen Företagarna. Vidare så kommer Finns i Finspång mässan att genomföras i oktober och där kommer självklart förvaltningen vara representerad även där.

Kommunen säkerställer hållbara transporter genom att ställa miljökrav i samband med upphandling av transporter och fordon. Kommunens riktlinjer för resor

föreskriver att medarbetare i första hand ska välja resor med så liten miljöpåverkan som möjligt. Allt fler enheter har egna cyklar och lådcyklar för kortare transporter inom kommunen. Det finns möjlighet att låna resekort för kollektivtrafiken i receptionen för resor inom länet. En fordonssamordnare har anställts med uppdrag att se över och minska kommunens behov av fordon samt öka andelen fordon som drivs fossilfritt.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

För Finspång betyder målet att:

Finspångs kommun ser alla som likvärdiga medborgare oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kommentar

Resultatet för delåret ligger i linje med måloppfyllelsen 2021. Indikatorerna mäts på helår. Den nya bidragsmodellen för föreningslivet och arbetet med att öka tillgängligheten för medborgarna ger förhoppningsvis effekt på helåret 2022.

Representanter från kommunen deltar i programmet Vinna-Vinna, ett regionalt program som ska stärka och utveckla arbetet med mångfald, jämställdhet och tillgänglighet i regionen. I kommunens verksamheter finns det utsedda ombud som ska arbeta med frågorna. Inga särskilda insatser har genomförts för ombuden under 2022 men planeras för kommande år.

Månadens jämställdhets- och mångfaldsfråga finns tillgänglig på intranätet för att möjliggöra för verksamheterna att medvetandegöra och diskutera frågan. Många chefer använder även mångfaldskortleken

Uppdaterat dokument för aktiva åtgärder för mångfald, jämställdhet, lika rättigheter och möjligheter har tagits fram och beslut kommer att tas. Uppföljning av tidigare arbete kommer att göras vid årsskiftet

Vid rekrytering tydliggörs i annonserna att vi eftersträvar en personalsammansättning som speglar mångfalden i Finspångs kommun.

Kommunens flaggpolicy har reviderats och genom en del tillägg i policyn uppmärksammas numera alla människors lika värde och rätt att älska vem man vill utifrån intentionen i Pride-veckan som äger rum på hösten varje år och som bl.a. innehåller flaggning från kommunens sida.

För att öka kunskapen och ge bra stöd till medarbetare och externa utförare har en varumärkesplattform, checklistor, rutiner och riktlinjer för kommunens kommunikation tagits fram. För att öka tillgängligheten i kommunens dokument samt för att skapa effektivitet för medarbetaren har kommungemensamma mallar för att exempelvis rapporter, brev, affischer, presentationer och liknande kommunikation tagits fram. Dessa ska möjliggöra likvärdig kommunikation oavsett vilken verksamhet inom kommunens som informationen gäller.

På kommunens webbplats kan privatpersoner och företagare ge synpunkter och klagomål, överklaga beslut och skicka e-post för vidare kontakt med tjänstepersoner för dialog. Webbplatsen uppfyller webbdirektivet för digital tillgänglighet.

Kommunens närvaro i sociala medier möjliggör för privatpersoner och företagare att enkelt skicka in frågor och synpunkter dygnet runt.

Under året har en reviderad bidragsmodell av medel riktade till föreningar inom kultur- och fritidsverksamhet fastställts.

Bidragsmodellen, som börjar gälla 2023, syftar till att ge bättre möjligheter för föreningar att bredda sin verksamhet och arbeta mer jämlikt, jämställt och tillgängligt. Prioriterade grupper är barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre (75+).

Med de nya bidragsreglerna är ambitionen att bidra till en mer jämlik och jämställd hälsa genom att stödja föreningarna i deras arbete med att nå fler ungdomar i underrepresenterade grupper. Bidragsreglerna ska också hjälpa föreningarna att behålla ungdomar i föreningslivet högre upp i åldrarna.

Huvudfokuset är fortfarande barn- och ungdomsverksamhet men med den nya bidragsmodellen finns det möjlighet att ge föreningar bättre förutsättningar att nå underrepresenterade grupper som exempelvis flickor och barn och unga med funktionsnedsättning. Uppdelningen möjliggör också ett fokus på stärkt folkhälsa och föreningar som bedriver aktiviteter utanför deras ordinarie verksamhet som bidrar till en socialt hållbar utveckling i Finspångs kommun.

Vad gäller förväntat utfall är det svårt att mäta och kvantifiera den här typen av revideringar, men ambitionen är att ekonomi inte ska utgöra ett hinder vad gäller att delta i föreningsliv och civilsamhälle.

Sektor vård och omsorg har tagit ett initiativ som förväntas bidra till minskad risk för ojämlikhet genom att tillskapa en så kallad digital lots för att främja jämlikhet utifrån digitalisering och ålder. Den digitala lotsens uppdrag är att hjälpa seniorer att bli mer digitalt aktiva och självständiga. Med målsättning att minska risken för utanförskap.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

För Finspång betyder målet att:

Kommunen arbetar för en hållbar samhällsplanering för att utveckla Finspång till ett robust samhällssystem att leva och bo i.

Kommentar

Helhetsbedömningen på målet är att måluppfyllelse ligger i linje med helåret 2021. En av de indikatorer som är kopplade till målet är rapporterad på delår.

Vid framtagande av detaljplaner skapas förutsättningar för en blandad bebyggelse som skapar förutsättningar för social hållbarhet. I detaljplaneringen beaktas den ekologiska hållbarheten genom att strategiska kompetenser för hållbarhet, förorenade områden samt VA kompetens medverkar och genom att beakta anläggningars livslängd vid olika val kan även den ekonomiska hållbarheten inkluderas.

När nya bostadsområden planeras görs det i första hand i direkt anslutning till befintlig infrastruktur vilket ger möjligheter att på ett hållbart och resurseffektivt sätt nyttja kollektivtrafik, gång- och cykel samt övrig infrastruktur som exempelvis VA, el och fiber. Vid framtagande av detaljplaner så bjuds en stor bredd av representanter in att vara delaktiga i processen för att skapa förutsättningar för en hållbar samhällsplanering.

Kommunen har beviljats LONA-bidrag för att ta fram underlag för en grön- och blåinfrastrukturplan. Underlaget ska stödja beslut i utformning och placering av bebyggelse.

Att bedöma effekterna av ovanstående är ett långsiktigt arbete som först kan utvärderas efter att nya områden har exploaterats. Kontinuerligt sker emellertid kompetenshöjning och bevakning av forskning inom området då ny kunskap som behandlar de här frågorna ständigt utvecklas.

Kommunen arbetar aktivt för att säkerställa att risker med förorenade områden minimeras för människors hälsa och miljö, med en prioritering att de mest riskfyllda områdena undersöks och åtgärdas först.

Finspångs kommun har även tagit på sig ansvaret att vara huvudman för Finspångs centraltvätt och Lotorp fotbollsplan, två utpekade förorenade områden med riskklass 1, den högsta riskklassen, för att kunna genomföra återställande av marken så att historiska föroreningar kan elimineras i den mån att risk inte föreligger för människors hälsa eller miljö. De är bidragsfinansierade av Naturvårdsverket.

För kommunen föreligger även ett utredningsansvar av de historiska föroreningar på glasbruksområde i Rejmyre, där man genomför undersökningar och utredningar för att framåt kunna återställa de mest akuta områdena från de historiska föroreningarna och minimera risken för den vattentäkt som finns i området.

I Finspångs tätort råder fortsatt brist på planlagd byggklar mark för bostäder och verksamheter och kommunen har svårt att möta efterfrågan. Under året har all

kommunens verksamhetsmark sålts till intressenter som vill utveckla sin verksamhet i Finspång. För att skapa ytterligare verksamhetsmark har flera ny planuppdrag beslutats under året. Detsamma gäller på bostadsmarknaden där det råder stor brist på byggklar mark. För närvarande finns inga tomter i tätorten att erbjuda de som är anslutna till kommunens tomtkö

De detaljplaner som är närmast för granskning och antagande under året och som medför ytterligare bostäder är Dalsberg, Sundsvägen, Grosvad 1:3 och Tallgläntan. Detaljplanarbete pågår även för att möta behovet att befintliga företagare ska kunna utvecklas inom orten och möta deras behov att kunna utöka sin verksamhet på redan etablerade platser. Utifrån Finspång kommuns tillväxtmål och planerade utvecklingsområden som exempelvis stationsområdet samt lasarettområdet bedöms behovet av resurser inom exploatering och planering vara fortsatt stort.

Ett robust samhälle är tillgängligt, inkluderande och jämställt. En viktig faktor är tillgänglighet till olika fastigheter. Bygg- och miljöenheten följer upp att de lagstadgade tillgänglighetskraven är uppfyllda vilket bidrar till en ökad grad av tillgänglighetsanpassade i fastigheter i Finspångs kommun.

Förskolan och skolan har ett demokratiuppdrag som innebär att förmedla och förankra både kunskaper och demokratiska värden. Demokratiuppdraget kan beskrivas med orden om, genom och för. Uppdragets genomförande sker på olika sätt i olika verksamheter. På sektor utbildning utbildas en barnrättsstrateg som ska kunna bevaka barnrättsfrågorna vid till exempel beslut.

Under året har fritidshemmens pedagoger får kompetensutveckling inom området pedagogiska miljöer. Forskning visar på att en framgångsrik lärmiljö handlar om att skapa delaktighet som inkluderar alla elever.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

För Finspång betyder målet att:

Kommunen som kund och producent säkerställer och bevakar hållbarhetsperspektivet i upphandling, tjänsteleverans samt hantering av avfallsprodukter.

Kommentar

Uppfyllelsen av målet Hållbar konsumtion och produktion bedömdes vid årsredovisningen 2021 vara grönt. Förvaltningen gör samma bedömning vid delårsredovisningen 2022. Vi saknar dock en del indikatorer som rapporteras på helåret.

Det långsiktiga arbetet med att öka återbruk och cirkularitet är kontinuerligt och i den nya avfallsplan som ligger för antagande i Kommunfullmäktige föreslås det att detta förstärks. Avfallsplanens huvudinriktning är att minimera att avfall uppstår – både i organisationen och bland kommuninvånarna. Inom organisationen har arbetet förankrats genom att det under våren 2022 pågått en omställning i kommunhuset där alla papperskorgar tagits bort från kontor och möteslokaler för att man ska källsortera och på så sätt minska restavfallet. Även genom informationsspridning kring en ny avfallsplan har kunskaper spridits kring mål och avfallsminimering.

Åtgärder har vidtagits på Sjömansängs återvinningscentral i form av att återbruksbod utifrån ett initiativ från medborgare vilket sparar resurser. Det ger en signal och blir en påminnelse till kommuninvånare hur resurser kan hanteras mer effektivt. Annars sker mycket informativ spridning kring hur man sparar resurser genom sociala flöden, direktutskick från Finspångs Tekniska och även på plats på återvinningscentralen. Förvaltningen ser också över möjligheterna för återbruk av möbler inomkommunkoncernen.

Vid upphandlingar ställs krav på kvalitetsledning och miljöledning där det är möjligt, i vissa avtal finns även särskilda skrivelser om kollektivavtalsliknande villkor, detta gäller framför allt riskbranscher som till exempel entreprenad, städ och transporter. Finspångs kommun har ett samarbete med Biodriv Öst för att förbättra kravställning vad gäller miljökrav i transportupphandlingar. I de upphandlingar där så är möjligt och relevant ställs även miljökrav på produktnivå till exempel krav på eko eller kravmärkning.

Fastighetsavdelningen är en stor aktör av kommunens upphandlingar och de ställer krav på ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet genom att hänvisa till kommunens hållbarhetsmål i förfrågningsunderlag till upphandling. Vid upphandling av projekt arbetar förvaltningen för Miljöbyggnad silver/Svanen vilket innebär att miljö och hållbarhet beaktas i hög grad. Solceller och ladd stolpar används för att kunna klara energikraven.

Kommunens arbete att styra livsmedelsupphandlingar mot lokal- och/eller närproducerade livsmedel fortsätter och ger successivt allt större effekt. Under de första två tertialen har leverantörskedjorna påverkats av oron i omvärlden till följd

av krig, pandemi och stigande priser. Under de två första tertialen är 16 procent av livsmedelsinköpen närproducerade produkter. Merparten av den närproducerade livsmedlen är färsk- och kylvaror. Inom denna (under)kategori är 29 procent av livsmedlen närproducerade. Om vi beaktar ursprungsland är drygt 70 procent av livsmedlen från Sverige. Tillagningsköken är aktiva i sitt arbete så att matsvinnet minskar från produktionen. Det kan handla om att degvätska byts ut till att vara gårdagens soppa eller att överbliven bulgur dagen efter serveras som en matigare sallad i salladsbaren. För att även få in vanan kring att inte slänga onödig mat, mäts även tallriksskrapet hos de yngsta barnen i vår kommun. Detta som en del av den pedagogiska verksamheten gentemot vårt klimat. Förvaltningen inför även e-handel för inköp som ger möjlighet att lättare se vad som är miljömärkt och därmed ökar enkelheten att beställa miljömärkta produkter.

Utifrån en högre kravbild från Fairtrade Sverige och ett minskat intresse från näringslivet på lokal nivå i Finspång har Finspångs kommun beslutat att inte gå fram med en ny förnyelseansökan om att bli en diplomerad Fairtrade-kommun.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

För Finspång betyder målet att:

Kommunen ska minska sin klimatpåverkan och arbeta med anpassningar till de globala klimatförändringarna.

Kommentar

Uppfyllelsen av målet Bekämpa klimatförändringarna bedömdes vid årsredovisningen 2021 vara grönt. Förvaltningen gör samma bedömning vid delårsredovisningen 2022. Vi saknar dock en del indikatorer som rapporteras på helåret.

Kommunens klimatanpassningsarbete pågår och flera åtgärder i planen har genomförts eller påbörjats under året.

Arbetet fortsätter med att implementera Översiktsplanens intentioner. Vid framtagande av detaljplaner för bostäder och verksamheter genomförs särskilda utredningar för att säkerställa att nya områden planeras och byggs på platser långsiktigt hållbart sätt och anpassas med hänsyn till klimatförändringar. Hänsyn tas även till klimatförändringar vid prövning av nya bostäder. Frågan har även lyfts i miljötillsynsarbetet med frågor hos verksamheter kopplat till långsiktigt hållbar och säker vattenförsörjning.

Kommunen har under året genomfört skyfallsanalys och värmekartering för att öka kunskapen om hur klimatförändringar kommer att påverka kommunen både nu och i framtiden och är ett viktigt underlag för framtida utveckling. Bidrag från länsstyrelsen har erhållits för projekten. Områden som omfattas är Finspångs tätort inklusive Butbro och Lotorp samt de prioriterade orterna Hällestad Borggård och Rejmyre.

I skyfallsanalysen har risk för översvämning och höga flöden analyserats, det har även gjorts en översiktlig bedömning av risker för samhällsviktiga funktioner, där 48 områden med byggnader för kommunal verksamhet ingick. Av dess klassades 15 områden med hög risk vid ett skyfallsscenario. Värmekarteringen syftade till identifiera zoner med större risk för hög temperatur, så kallade värmeöar. Generellt har analysen uppvisat att tätorter i Finspångs kommun har en låg risk för värmeöar tack vare gles bebyggelse och mycket grönska.

Resultaten från skyfallsanalys och värmekartering har diskuterats i workshop med berörda förvaltningar och kommunala bolag. Utredningarna levereras som kartor, GIS-skikt, som kommer kunna användas brett inom kommunen men underlaget kan även vara värdefullt för medborgare och företag. Genomförda utredningar visar enbart var det finns risker inte vilka konsekvenser de får eller bedömning av åtgärdsbehov, för det krävs ytterligare utredning.

Finspångs kommun har även beviljats bidrag för att ta fram en blågrön infrastrukturplan för att hantera effekterna av ett förändrat klimat så som ökad nederbörd och ökad temperatur. Planen ska ge stöd vid framtida planarbete.

Under de senaste åren har flera incidenter inträffat kopplat till höga vattenflöden där mindre vattendrag (bäckar och diken) svämmats över och inneburit att

fastighetsägare och infrastruktur påverkats. Det finns ett uppdämt behov av underhållsåtgärder av vattendrag och i vissa fall mer aktivt reglera vatten i fördämningar för att minska de negativa påverkan vid höga vattenflöden.

En guide för åtgärder vid värmeböljor tagits fram för pedagogisk verksamhet och äldrevård, då de är två riskgrupper - unga och äldre.

Arbetet för att minska kommunens negativa påverkan på klimatets utgår från kommunens energiplan för perioden 2014-2018. Energiplanen har under 2021/2022 följts upp. Uppföljningen visar att det totala utsläppen inom Finspångs kommuns geografiska yta har sjunkit, men inte i den takt med borgmästaravtalet där målet var att minska CO2 utsläpp med 40% 2020 jämfört med 1990. Den faktiska minskningen var 13% mellan jämförelseåren. En ny klimat- och energistrategi kommer att tas fram för färdigställande 2023.

Under året har ett solelsprogram som omfattar hela kommunkoncernen beslutats av kommunfullmäktige. Syftet är att bidra till en ökad installation av solceller för att uppnå högre andel förnybar och egenproducerad el. Programmet anger som övergripande mål att produktionen av solceller senast 2026 ska motsvara 5 % av kommunkoncernens totala energiförbrukning och 10 % senast 2031. Egenproducerade solceller för hela kommunkoncernen 2021 var 235 MWh vilket motsvara ca 1,1 %

Kommunen medverkar i ett utvecklingsprojekt där Siemens Energy AG är konsortieledare. Projektet kommer påvisa hur förnybar elproduktion samt energilagring i vätgas och gasturbiner kan samverka i ett framtida flexibelt och hållbart energisystem. Finspångs kommun har genomfört ett arbete med gymnasieskolan i Finspång under 2022, där gymnasieungdomar fått träffa politiker och tjänstepersoner och tillsammans diskuterat idéer för utveckling inom kommunen. Om kvarstående resurser finns i projektet kommer kommunen att utreda möjligheterna att anlägga en vätgasanläggning.

Kommunen har för första året genomfört beslutet om klimatväxlingssystem. Att klimatväxla tjänsteresor innebär att det läggs en avgift på de tjänsteresor som drivs av fossilt bränsle och orsakar koldioxidutsläpp (koldioxidavgift). Medel samlas sedan i en koldioxidpott som sedan investeras i klimatprojekt inom den bidragande sektor. För år 2021 gick 326 000 kr in i klimatfonden som kan användas under 2022.

En översyn över kommunen egen fordonflotta kommer genomföras under hösten, för att se hur stort bilbehovet är och om resor kan effektiviseras. Detta ger även möjlighet att på sikt leasa bilar som påverkar klimatet mindre än idag.

Finspångs kommun har under åren 2020–2022 varit en samarbetspartner i projektet Fossilfritt 2030, ett nätverk för kommuner i region Östergötland att gemensamt arbeta för att regionen ska bli fossilfri. Projektet har bidragit med stöd för klimatväxlingssystem i kommunen, gett stöd inom kommunsamarbete avseende transportupphandling för matvaror, tagit fram ett förslag på överenskommelse om en regional fordonsprioritering för upphandling samt varit och är fortsatt stöd för etablering av HVO och biogasmack i Finspångs kommun. Projektet har även gett vägledning för process och mall till kommunal laddinfrastruktursplan.

Mål 14 Hav och marina resurser

För Finspång betyder målet att:

Kommunen arbetar med att sprida kunskap om – och jobbar utifrån – åtgärder som förvaltar våra vattenresurser i syfte att minska vårt bidrag till föroreningar i hav.

Kommentar

Bedömningen för delåret är att utvecklingen mot målet löper i linje med förväntningarna för perioden och att bedömningen kvarstår från helåret som gul. Vi saknar dock en del indikatorer som rapporteras på helåret.

Kommunen arbetar aktivt i två projekt inom dagvatten där statligt LOVA-bidrag beviljats. I det första projektet arbetar förvaltningen med att ta fram riktlinjer och en handbok för hållbar dagvattenhantering, kopplat till både kvantitet och kvalitet bland annat med syfte att minska belastning av föroreningar från dagvatten.

I det andra projektet har samtliga avrinningsområden för dagvatten i Finspångs tätort provtagits och föroreningsbelastningen beräknats. Ett antal områden har prioriterats och förslag på lämpliga åtgärder för att minska belastning av föroreningar till Skutbosjön kommer redovisas när det är klart. Projekten förväntas bli klara under 2022.

Kommunen är samordnare för Finspångsåarnas vattenråd. Det grundläggande syftet är att kunna effektivisera samverkan mellan olika aktörer inom ett avrinningsområde, som inte är bundet till kommungränser. Kommunen har beviljats bidrag från Vattenmyndigheten för administration och aktiviteter inom vattenrådet. Kommunen har deltagit i flera möten för vattenrådsansvariga som anordnas av länsstyrelsen och varit med på länsstyrelsens årliga "Vattenrådets dag".

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

För Finspång betyder målet att:

Kommunen arbetar med, kartlägger och upplyser om våra naturvärden samt tar hänsyn till skyddsvärda naturvärden vid fortsatt samhällsutveckling.

Kommentar

Uppfyllelsen av målet Ekosystem och biologisk mångfald bedömdes vid årsredovisningen 2021 vara grönt. Förvaltningen gör samma bedömning vid delårsredovisningen 2022. Vi saknar dock en del indikatorer som rapporteras på helåret.

I arbetet med varje förhandsbesked, planprogram och detaljplan görs utredningar ifall betydande naturvärden kommer att påverkas. I första hand ska detta undvikas och i andra hand ska skadereduktion och kompensatoriska åtgärder göras. I de exploateringar som pågått sedan 2016 har inga områden mycket höga naturvärden exploaterats. I ett fall har en detaljplan som kommunfullmäktige antagit har kompensatoriska åtgärder föreslagits ske.

Sedan 2020 pågår ett arbete med att göra Bönnerskogen (intill Bönnersbadet vid sjön Bönners) mer tillgänglig. Sedan projektet påbörjats har parkeringen fått flera tillgänglighetsanpassade parkeringsplatser, informationstavlor har placerats ut och en audioguide har spelats in. Bänkar och picknickbord har ställts ut längs med stigen och grillplatsen. Promenadstigar/leder har börjat märkas upp med markeringar och kompletterande trästolpar och hänvisningspilar. Fortsatt arbete med detta har planerats under år 2022 men på grund av avsaknad av resurs för att arbeta med dessa frågor har projektet avstannat under rekryteringsfasen. Målsättning är att kunna komma igång med projektet under hösten igen. Kommunen har erhållit statliga medel för projektet som pågår 2020-2022.

Årligen är det brukligt att det genomförs kommunala naturguidningar som riktar sig till allmänheten. På grund av avsaknad av resurser så har inga kommunala guidningar genomförts hittills under året.

Information finns på kommunens webbplats kring det naturvårdande arbetet som kommunen genomför och varför det är viktigt.

Informationsskyltar samt taktila skyltar finns utplacerade i Finspångs centralort som informerar om bland annat mulmholkar, evighetsträd, död ved och faunadepåer.

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

För Finspång betyder målet att:

Kommunen erbjuder tillgängliga dialogformer och undanröjer hinder för att delta i det demokratiska samhället.

Kommentar

Förvaltningen gör samma bedömning som vid helårsbokslutet det vill säga att måluppfyllelsen är fortsatt grön men vill uppmärksamma att de indikatorer som finns kopplat till målet rapporteras på helåret.

Detta är ett mål som är aktuellt då vi befunnit oss i ett krisläge utifrån situationen i Ukraina och vår förmåga att hantera och agera i ett särskilt läge har testats. Vi är delvis fortfarande i ett förhöjt läge utifrån den situationen. Förvaltningen har tillsammans med civilsamhället och andra myndigheter hanterat en stor utmaning på ett snabbt och smidigt sätt. Corona pandemin ställer fortfarande krav på delar av organisationen och även här har vi en beredskap för ett förändrat läge. Tydligt är i båda fallen att den krisorganisation som tidigare skapats inom kommunen har haft en stor del i de snabba omställningarna och ageranden i nya förutsättningar.

För att så långt det är möjligt ta tillvara de lärdomar som vi dragit av Coronapandemin har en utvärdering gjorts av extern konsult. Utvärderingen har presenterats för krisledningen och kommunstyrelsen och ett antal åtgärder har arbetats fram baserat på denna för att ytterligare förbättra kommunens krisledningsförmåga. Åtgärdsplanen har under våren bearbetats i förvaltningen och åtgärderna är både kortsiktiga och långsiktiga samt på olika nivåer i organisationen. Under våren 2022 tillsattes tjänsten kris- och beredskapssamordnare vilket skapar goda förutsättningar att upprätthålla och utveckla kommunens förmåga att kompetensmässigt, strukturellt och resursmässigt kunna hantera framtida kriser. Det kommer att ställas ytterligare krav på kommunernas roll och deltagande i detta arbete.

Finspångs kommun, Polismyndigheten och Länsstyrelsen i Östergötland har en nära samverkan i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Erfarenheter mellan kommunerna i Östergötland, Polis och universitet utbyts och bidrar till aktiviteter och metoder som är kunskapsbaserade och beprövade. Under år 2022 har samverkan utökats inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i samverkan med Region Östergötland och kriminalvården. Samverkan med polisen har också intensifierats under året vilket har bidragit till att kommunens planering av insatser har genomförts snabbt och effektivt och organisationerna upplever en god samverkan och effektiva kontaktvägar. Tillsammans arbetar vi aktivt med samverkansavtal och medborgarlöfte, följer upp och utvecklar arbetet. Under hösten 2022 kommer samverkansavtal och tillhörande handlingsplan att uppdateras. Samverkan med polis och privata bostadsbolag sker inom metodiken Effektiv Samordning för Trygghet (EST) där det gemensamma brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet systematiseras och analyseras.

Kommunstyrelsen i Finspångs kommun har beslutat att kommunen är en aktiv part i det regionalt brottsförebyggande rådet där kommunen deltar i styrgrupp och beredningsgrupp. Under år 2022 är Finspångs kommun delaktiga i framtagande av strategi för det regionalt brottsförebyggande arbetet tillsammans med Linköpings kommun, Linköpings universitet och Länsstyrelsen. Finspångs kommun har också tillsammans med Region Östergötland och Polismyndigheten arbetat fram ett förslag på handlingsplan mot våld i nära relation.

Förvaltningen har tagit fram en kommunövergripande riktlinje vid hot, våld och trakasserier som stöd för tjänstepersoner och politiker. En checklista för proaktivt arbete samt för generella åtgärder då akuta hot- och våldssituation inträffar finns på kommunövergripande nivå samt ett stöd för hur korrekt bemötande kan minimera risk för hotfulla situationer. Samtliga sektorer arbetar med frågan.

Finspångs kommun deltar också i Samverkan Östergötland, vilket är ett samarbete gällande kris- och beredskapsarbete i länet på såväl politisk nivå, som på tjänstemannasidan. Där deltar kommuner, myndigheter och andra aktuella organisationer för att stärka samverkan, samordning och beredskap i länet. Arbetet utvecklas med inriktning på regionalt stöd till inriktnings- och samordningsfunktion (ISF). Här pågår bland annat ett gemensamt arbete för att skapa struktur och riktlinjer kring hur trygghetspunkter bör utformas och ge likvärdig service till invånare i hela länet. Vidare diskuteras exempelvis hur samverkan med frivilliga resurser kan effektiviseras genom att flera kommuner arbetar tillsammans samt vilka utbildningar som kan genomföras gemensamt.

Som en del i att utveckla dialogformer och undanröja hinder för det demokratiska samhället så har ny teknisk lösning implementerats till Sessionssalen. Denna lösning innebär att kommunfullmäktiges sammanträden kan direktsändas med både ljud och bild via vår externa webbsida. Det är ett steg mot ett mer inkluderande samhälle då medborgare, media och övriga intressenter kan följa lokalpolitiken. Förvaltningens bild är att detta fungerat bra och har framtida utvecklingsmöjligheter.

Förvaltningen bistår valnämndens arbete genom samordning av deras formella uppdrag att möjliggöra och främja valdeltagande ett tillgängligt och säkert val. Under 2022 har koordinatörerna för valnämnden ägnat sig åt uppsökande verksamhet. Förvaltningen har också koordinerat en demokrativecka i Finspång som syftade till att uppmärksamma demokratin 100 år. En historiebeskrivning av demokratin, hur demokratin ser ut idag och vilka utmaningar som demokratin står inför var några programpunkter från veckan.

Målet är att alla som kontaktar Finspångs kommun ska i varje möte få god service och det bästa bemötandet. Genom att vara medvetna kring vår kommunikation, servicen och bemötandet vi ger kan vi stärka medborgarens upplevelse av oss som kommun. Det finns ett utanförskap, där människor inte kan tillgodogöra sig samhällsservice på grund av olika hinder och det kan också vara så att flera verksamheter inom kommunen eller olika myndigheter ingår i samma ärenden. Här har vi som kommun en viktig roll att informera, vägleda och guida medborgare rätt. Genom kommunens växel, reception, e-post samt sociala medier får medborgaren en första kontakt. För att öka kommunens service- och bemötandenivå har kommungemensamma utbildningar anordnats på plats för att skapa insikt och

likvärdighet för kommunens service och framför allt lyfta kund- och serviceperspektivet. Broschyren "Så här är vi i Finspångs kommun" är färdigställd utifrån vår service- och bemötandepolicy till nya medarbetare som till tidigare anställda vid behov. Informationen finns även tillgänglig på vårt intranät. Kommunikationsavdelningen kommer också framåt att leda kontinuerliga insatser för att ständigt hålla fokus och jobba med förbättringar inom detta område.

Brev och besök minskar medan mejl och kontakt via sociala medier och e-tjänster ökar. Självservice i form av besök på kommunens hemsida för att hitta information och svar är idag en självklarhet för medborgare, vilket gör att högre krav ställs på samtliga sektorer. Exempel på arbeten som pågår i de olika sektorerna är olika digitaliseringstjänster som olika karttjänster, ansökningstjänster, synpunktsinlämning, köttjänster, synpunkt- och dialogtjänster för brukare och medborgare. Även inom telefoni utvecklas inom verksamheterna genom bland annat framtagna standardsvar samt rätt bemannade telefontider och huvudansvariga personer för kontaktärenden (inom exempelvis bygg och miljö).

Under året har en reviderad bidragsmodell för föreningar inom kultur- och fritid tagits fram som ska underlätta för kommuninvånare att delta i föreningsliv och civilsamhälle. Detta genom ett premierande av barn och ungdomar samt en satsning för åldersgruppen 75 + år. Årligen träffas samtliga föreningar tillsammans med ansvarig fritidsutvecklare och kommunfullmäktiges ordförande. Ledningsstaben koordinerar även ett folkhälsoråd där föreningslivet finns representerat. Genom Sportis Camp, som är årligen återkommande, är ambitionen att föreningar ska kunna visa upp och bjuda in barn och unga till sina verksamheter under en vecka varje sommar.

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

För Finspång betyder målet att:

Kommunen vitaliserar det lokala och det internationella arbetet med utgångspunkt i de mål som vi har satt upp för vårt Agenda 2030-arbete.

Kommentar

Förvaltningen gör bedömningen att målluppfyllelsen är samma som för helåret. Steg har tagits vad gäller utvecklandet av vänortsarbetet samt ett fortsatt gott utåtriktat arbete vad gäller vår styrning av Agenda 2030.

Under våren fick Finspångs kommun besök av vänorterna Finsterwalde och Salaspils. Besöket innehöll aktiviteter under två dagar och två perspektiv lyftes fram som särskilt viktiga.

Den ena var att initiera en diskussion om, och lyfta goda exempel på, hur demokratiskt deltagande kan främjas under pågående mandatperioder. Kommunens beskrev processen kring medborgarförslag och kommuninvånarens möjlighet att bidra med idéer och förslag på hur kommunen kan utvecklas.

Det andra perspektivet som lyftes fram var vänortsutbytet utveckling och framtid. Dels vilken funktion vänortssamarbetet har idag och vilket syfte det har. Vänortsdelegaterna från Finsterwalde, Salaspils tillsammans med Finspångs kommun identifierade en rad områden där vänortsutbytet skulle kunna utvecklas. Det kommer krävas ett samverkansformat och en av idéerna som väcktes vid detta vänortsbesök var införande av ett nätverk med kontaktpersoner från respektive kommun som sköter och håller ihop kontakterna, skapar grundstrukturer för samverkan och tar fram uppdrag riktade mot olika områden. Det kan exempelvis vara:

- Ambulerande ungdomsläger med fokus på idrott och demokrati som drivs av ungdomar genom elevråd
- Utbyten via kulturskolorna
- Utbyten med fokus på energiförsörjning

Förvaltningen återkommer i frågan och förhoppningen är att arbetet tagit fart under hösten.

Förvaltningen har vid ett par tillfällen under 2022 deltagit i seminarier och varit inbjudna till kommuner, för att presentera vårt arbete med Agenda 2030 som en del i styrning och ledning. Finspångs kommun blev inbjudna till Nordiska ministerrådet (Nordregio) som ett av fyra goda exempel i Norden på hur detta arbete kan genomföras.

Det lokala hållbarhetsnätverket har inte reaktiverats och förvaltningen har inte heller haft representation i det regionala nätverket, utöver något enstaka tillfälle.

Redovisning av indikatorer som uppdaterats i delårsbokslutet 220831

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	Delår 2022	Jmf 2022	Styrtal	Utfall	Färg	Fotnot
Mål 2. Ingen hunger													
Andelen som äter skollunch (%)	%						95	95		95	95		
Mål 3. God hälsa och välbefinnande													
Placeringen i Naturvårdsverkets mätning "Årets friluftskommun"	placering						1	6	-	1	1		Placering i Östergötland
Mål 4. God utbildning för alla													
Elevernas upplevda studiero, alla elever		-	-	-	5,8	5,9	6	6,6	7,1	Riket	9	6,6	
Målpuppfyllelse i alla ämnen i åk.9	%	-	-	-	75	69	75	72	76	Riket	90	75	
Andelen höga betyg i årskurs 9	%	-	43	53	44	52	48	45			48	50	
Meritvärden i grundskolan			204	219	209	209	219	209,5	219	Riket	220	219	
Behörighet till gymnasieskolan		84	72	82	85,1	87,7	85,4	82,5	86,2	Riket	85	85,4	
Elever i årskurs 9: Jag känner mig trygg i skolan.	index	-	-	-	-	6,9	6,7	8,3	8,4	Riket	-	6,7	Egen undersökning under året
Frånvaro i grundskolan	%	-	-	5,2	6,1	9	10,5	12,3			-	10,5	Egen undersökning under året
Andel fullföljda kurser med betyg minst E inom vuxenutbildningen på grundnivå och gymnasienivå.	%				62	89	70,5	69	71	Riket	100	70,5	
Andel av gymnasieeleverna från högskoleförberedande program som direkt efter avslutad gymnasieutbildning gått över till universitet/högskola, hemkommun.	%	20,5	32,1	20	28	38,5	-	15,4	27	Riket	24,9	38,5	Senast publicerade uppgifter avser 2020
Andelen som fullföljer påbörjad SFI-kurs	%	-	-	-	-	85	38	53	50	Riket	50	38	
Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt													
Sjukfrånvaro	%	-	-	6,3	6,1	7,8	7,5	7,8			5	7,8	
Mål 11. Hållbara städer och samhällen													
Tillväxtnålet 30 000 invånare 2035	invånare	21526	21577	21758	21911	21765	21887	21950			-	21950	